

MODERNE MEUBELS ... MET EEN HISTORISCHE ACHTERGROND.

Wie heeft er geen IKEA-meubel in huis staan? De meubels vervaardigd door de Zweedse meubelgigant zijn extreem populair en de meubels die in doehet-zelfpakketten worden geleverd, worden druk verkocht. Maar wat intussen niet meer zo goed geweten is, is dat IKEA een meubelzaak is met een rijk verleden en dat veel meubels die ze nu op de markt brengen historische roots hebben. Voor de tentoonstelling in de KBOV bibliotheek op Erfgoeddag 2015 namen we IKEA onder de loep en vroegen we ons af hoe IKEA, als meubelgigant, zich positioneert in de maatschappij en hoe zij meegaan met nieuwe tendensen, zoals bijvoorbeeld de toenemende aandacht voor ecologie en de populariteit van vintage en het heropwaarderen van oude meubelstukken. We willen graag IKEA, en in het bijzonder IKEA Gent, bedanken voor hun medewerking aan deze tentoonstelling.

Afb.: Logo van IKEA (met dank aan IKEA)

IKEA is een Zweedse meubelwinkel, opgericht in 1943 door Ingvar Kamprad. Van daaruit groeide het uit tot de multinational die we vandaag de dag kennen. Haar doel is om de klanten een aangename en comfortabele leefomgeving aan te bieden tegen redelijke en democratische prijzen. Op sociaal en ecologisch vlak profileert IKEA zich eveneens zeer sterk, zo is men gekant tegen kinderarbeid en steunt men initiatieven die het milieu ten goede komen. Een voorbeeld van deze laatste is het "Red de meubelen"-idee, ingevoerd in België sinds juni 2014. Hierbij gaat men na op welke manier het 'levens-einde' van het meubelstuk kan worden uitgesteld of hoe het zelfs een volledig nieuw leven kan krijgen. Duurzaamheid is zeer belangrijk voor IKEA. Niet alleen tijdens het productieproces kijkt men onder meer naar de kwaliteit van de gebruikte materialen en grondstoffen. Maar ook na de verkoop wil IKEA een verschil maken. Op basis van vijf verschillende voorstellen bepalen mensen zelf welk idee het best bij hen past. IKEA biedt volgende mogelijkheden aan: oude meubelen verkopen, herstellen, teruggeven, een nieuwe look geven of weggeven.

1 op 4 Belgen bewaart zijn verouderde meubelen thuis. Op zich geen probleem want er is toch voldoende ruimte maar zou het niet beter zijn om deze meubels een nieuwe kans te geven? Door middel van het 'Red de meubelen'-initiatief probeert IKEA bij te dragen tot een duurzamere toekomst en mensen de kans te geven op een creatieve manier om te gaan met een oud voorwerp. Op de korte termijn dat het project loopt, sinds juni 2014, heeft IKEA intussen al meer dan 2500 meubelen een nieuw leven gegeven.

MEUBELVERHALEN

IKEA heeft doorheen de geschiedenis tal van meubels ontworpen die vandaag als meubeliconen gekend zijn, het zijn stuk voor stuk meubels die herkenbaar zijn, inzetbaar in elk interieur, tijdloos van design en wat hen nog interessanter maakt, ze hebben een geschiedenis.

BILLY-boekenkast

BILLY is het veelzijdige boekenkaststelsel van IKEA en voor veel mensen de beste boekenkast ter wereld. Hij wordt al sinds 1979 door boekenliefhebbers over de hele wereld gebruikt.

Maar het kan altijd nog beter, IKEA heeft de BILLY-boekenkast verbeterd zodat de nieuwe generatie boekenwormen er optimaal gebruik van kan maken. Zo worden er sterkere planken gebruikt, zijn de boorgaten minder zichtbaar en maken de afgeronde hoeken de kast veiliger voor kinderen. Er wordt nu ook geopteerd voor een duidelijkere houtuitstraling en het is mogelijk om de hoogte op maat te maken en de plaatsing van deuren te kiezen.

BILLY is er voor mensen die van boeken houden en kan het begin worden van een eigen bibliotheek, waar de boeken goed gedijen en men zin krijgt in lezen. BILLY is er om te blijven en om in te spelen op innovaties.

17

STRANDMON-fauteuil

De STRANDMON fauteuil is geen nieuw ontwerp, de fauteuil is gebaseerd op de MK en na 61 jaar opnieuw opgenomen in het assortiment. De MK maakte furore in de jaren 1950 en is een persoonlijke favoriet van de oprichter van IKEA, Ingvar Kamprad.

MK fauteuil, voorpagina catalogus 1951

Ingvar Kamprad vroeg in 1951 aan de fabrikant om een hele goede fauteuil te maken die meer mensen zich konden veroorloven. De stoel werd MK genoemd en koste 207 Zweedse kronen (dat is omgerekend nu ongeveer 3.098 kronen of 350 euro). Het was een stoel die in de eerste IKEA catalogi omschreven werd als 'heel modern met een royaal comfort' en 'een echte handgemaakte Zweedse kwaliteitsstoel'. De stoel werd uitgeroepen tot een van de populairste meubels op de St. Erik's Fair, de voorloper van de huidige meubelbeurs in Stockholm en was ook te bewonderen in de plaatselijke meubelwinkel 'ELFS's showroom' in Älmhult, de voorloper van het IKEA woonwarenhuis zoals we het nu kennen.

In een zoektocht naar een geschikte ruime, comfortabele fauteuil die geschikt is om tv in te kijken of om een boek of e-book in te lezen, werd de MK opnieuw bovengedaald. Ontwerpers engageerden zich om een nieuwe versie van deze zetel te maken maar zonder het comfort en de uitstraling ervan te verliezen.

De STRANDMON fauteuil en de MK hebben veel gemeen met elkaar maar er werden toch een aantal verbeteringen en vernieuwingen aangebracht. STRANDMON heeft de jaren 50-stijl, maar we gaan tegenwoordig anders om met onze meubels dan vroeger. Meubels, zeker in een gezin met kinderen, moeten tegen een stootje kunnen. Voor STRANDMON betekent dit onder andere dat de zijanten van de stoel extra belast kunnen worden als kinderen op de leuning hangen. IKEA heeft hier expliciet op getest zodat de zetel duurzaam in gebruik is en blijft. Ook werd om de fauteuil nog comfortabeler te maken een bijpassende voetenbank gemaakt.

LÖVBACKEN-TAFEL

Onder de naam LÖVBACKEN brengt IKEA een klassieker terug, namelijk het LÖVET tafeltje dat zijn entree maakte in 1955. Dit tafeltje is het eerste meubel dat werd geleverd in een plat pakket. Men ontdekte immers dat het tafeltje veel plaats innam bij het transport en dat het eenvoudiger getransporteerd kon worden door de poten te demonteren. Hierdoor werd het idee geboren om de meubels van IKEA in platte pakketten te verpakken, die weinig plaats zouden innemen bij het transport en die vervolgens door de klant thuis in elkaar moesten worden gezet. Transport was toen al duur, en door die ingeving kon IKEA geld besparen. Een besparing die ervoor kon zorgen dat IKEA de prijs van goede kwaliteitsmeubels, zoals LÖVET, kon blijven verlagen.

In de jaren 1950 stond LÖVET symbool voor moderne vormgeving, terwijl de huidige replica LÖVBACKEN nu staat voor klassiek design van IKEA. LÖVBACKEN is in principe een nieuwe productie van LÖVET, met één verschil. IKEA besteedt aandacht aan duurzaamheid, ook in de keuze van materialen. Daarom is het tafelblad niet langer gemaakt van palissanderhout, een houtsoort die met uitsterven wordt bedreigd en daardoor niet meer mag worden gebruikt in meubels van IKEA.

Toch wilde IKEA het tafeltje opnieuw in haar aanbod opnemen maar er bleek een probleem te zijn, de ontwerptekeningen van het originele LÖVET tafeltje bleken onvindbaar. De ontwerpers lieten zich daar echter niet door ontmoedigen en reconstrueerden het ontwerp aan de hand van een LÖVET tafeltje dat opgesteld stond in het IKEA museum in Älmhult, Zweden. Hieruit ontstond dan LÖVBACKEN, een 'nieuwerwets' meubel dat uiteraard ook in een plat pakket wordt verkocht en thuis in elkaar moet worden gezet,. Een idee dat kenmerkend is voor IKEA-meubels sinds 1955 en dat ook vandaag is en in de toekomst zal blijven.

'Red de meubelen' – campagne**VERKOOP
ZE!**

Bij de verkoop van een oud IKEA-meubelstuk schat IKEA de waarde en geeft ze je een voucher in ruil. IKEA biedt het te koop aan in de IKEA Koopjeshoek. In totaal werden er al 530 meubelen 2de hands verkocht, waarbij de gemiddelde waarde van een voucher €34 is.

Er zijn geen redenen om een meubelstuk meteen af te danken. Je kan reserveonderdelen ophalen in de IKEA-woonwarenhuis of via de website bestellen en thuis laten afleveren. De 1108 wisselstukken die intussen al geleverd zijn tonen aan dat het initiatief beantwoord aan een specifieke nood. Na de toekomst toe hoopt men nog meer mensen te kunnen helpen.

**HERSTEL
ZE!**

Wanneer je je nieuw meubelstuk door de IKEA transportdienst thuis laat leveren, kan je je oud meubelstuk weer meegeven. IKEA zorgt voor de verdere recyclage. Het afgelopen half jaar werden er 361 sofa's en 40 matrassen teruggegeven.

**GEEF
ZE TERUG!**

Een andere mogelijkheid is om oude IKEA-meubelen weg te geven. Wekelijks organiseert IKEA verzamelpunten op de parkings van verschillende vestigingen, waaronder IKEA Gent. Hiervoor werkt men samen met de Kringwinkel en Les Petits Riens. 10.076 kg, dat is het gewicht aan meubelen dat intussen werd ingezameld.

**GEEF
ZE WEG!** **VERNIEUW
ZE!**

Onder het motto: "Oud maar niet "out"" kunnen oude meubelen een nieuw leven krijgen door ze in een nieuw jasje te steken. Hiervoor kan je terecht op het internet of neem je deel aan een IKEA- workshop. Laat je inspireren! De 12 workshops die tot nu toe werden georganiseerd zaten telkens vol en hadden elk 25 deelnemers.